

Yunan Hukukunda Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesi

TÜRKÇE ÖZET

Prof. Dr. Christos MYLONOPOULOS
Çeviren: Dr. Gottfried PLAGEMANN

Yunan Anayasası'nın 19.uncu maddesi uyarınca, haberleşme hürriyeti ve gizliliği mutlak dokunulmaz bir haktır. Bu hakkın sınırlandırılması sadece kanunda düzenlenen belli koşullarla, sadece Adliye tarafından ulusal güvenliği koruma ve çok ağır suçların soruşturulması amacıyla mümkündür. Bu nedenle haberleşmenin gizliliğinin ihlâli ve kişiler arasındaki konuşmaların dinlenmesi ve kayda alınması ağır bir cürüm olarak 5 ila 10 yıl hapis cezası ile cezalandırılır (Yunan Ceza Kanunu, m. 370a). Bu maddeye göre konuşmaların dinlenmesi herhangi bir şekilde - teknik aletlerle veya direkt bir kişi tarafından - gerçekleştirilebilir.

Anayasadaki hakların ihlâli ile elde edilen delillerin kullanılması Anayasa tarafından yasaklanmıştır. Delil kullanma yasağı aynı şekilde Yunan Ceza Muhakemesi Kanunu'nda bir suç ile elde edilen deliller için öngörülmektedir (m. 177/ 2).

Anayasa'nın 19.uncu maddesi uyarınca haberleşmenin hürriyeti ve gizliliğini korumak için "Telekomünikasyon Gizliliği Koruma Kurumu" oluşturulmuştur. Bu kurum re'sen ve başvuru üzerine teknik teşkilatların, arşivlerin, veri bankalarının, Ulusal İstihbarat Servisi belgelerinin ve telekomünikasyon hizmet alanında çalışan şirketlerin denetimini yapmaktadır. Telekomünikasyon gizliliği ihlâlinde kullanılan aletler ve araçlara, bu kurum tarafından el konulabilir.

Telekomünikasyon Gizliliği Koruma Kurumu Kanunu'nda ve Başbakanlık Genelgesinde (No. 47/2005) telekomünikasyonun yasal dinlenmesi ve kayda alınması, ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Bu müdahalenin haklı sebepleri iki gruba ayrılmaktadır:

1. Ulusal Güvenlik Koruma nedeni olarak dışarıdan gelen bir tehdide karşı ülkenin dokunulmazlığı ve bağımsızlığının korunması,
2. Ağır suç olarak tanımlanan katalog suçları (vatan ihanet, işkence, devlet sırlarının başka birine verilmesi, casusluk, patlama, kasten öldürme, ağır hırsızlık, yağma, vs.).

Yunanistan'da uzun zamandır tartışma konusu olan telekomünikasyon verilerinin tanımı, bu genelge ile belli olmuştur. Telekomünikasyon gizliliğinin kap-

samına telekomünikasyonun içeriği (haberleşmenin içeriği) ve durumu (telefonun numarası, konuşmanın tarihi ve zamanı, konuşanın ismi, konuşmanın yeri vs.) girmektedir.

Telekomünikasyonun yasal dinlenmesi için ciddi olgulara dayanan kuvvetli bir şüphe, suçun aydınlatılması için başka çare olmaması veya suçun aydınlatılmasının çok zor olması ve gerekçeli bir karar şarttır. Dinleme süresi iki ayı aşmaz ve sadece toplam olarak on aya kadar uzatılabilir. Dinlenme tedbiri uygulandıktan sonra kurum tarafından bir rapor hazırlanması gereklidir.

Kanunda öngören haller dışında meşru savunma veya delil zorunluluğu halinde telekomünikasyon dinlemesinin mümkün olabileceği tartışılmaktadır. Telekomünikasyon dinlemesi bireyin haklarına bir müdahale olduğundan ve anayasada bu müdahalenin koşulları belirtildiğinden dolayı, telekomünikasyon hürriyeti ve gizliliğinin sınırlandırılmasının genişletilmesi mümkün değildir. ■